

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 23. kimovca, 1892.

List 39.

Nazaj k Jezusu!

Oj, k Jezusu zopet zateci se svet!
Pri Njem le je mir in življenje;
Je s križem pridobil rešenje ti spet,
Zapadel ko si v pogubljenje.

Na Golgati v spravo z ljubezni za-té
Do kapljice kri On prelije.
Ko križan zakliče: „Dopolnjeno je.“
Za vse zadosti hudobije.

In solnce žareče na mah zatemni,
In zemlja pretrese se cela,
Dokaz prepričavni, da Stvarnik terpi,
Spoznajo neverna kardela.

Ko tretji dan slavno iz lastne moči
Častitljivo gre iz globine,
S tem suženstvo stare do zadnje vezi,
Premaga vladarstvo temine.

On verne sicer se k Očetu nazaj,
A vendar na svetu ostane;
In Cerkev katoliška je milostni kraj,
Kjer celi pekoče nam rane.

Le v Cerkvi katoliški, nikjer ne drugod,
Nahaja se temelj resnice;
Le z njo bo na veke Zveličar Gospod,
Ki vmerl On za vse je ovčice,

Le k Jezusu v Cerkev, o ranjeni svet!
Le On te umiri, ozdravi;
Na Sercu njegovem le bodeš ogrét,
Zveličan v Njegovi ljubavi!

Radoslav.

O katoliški zavesti.

Slavnostni govor prevzvišenega gospoda knezoškofa ljubljanskega dr. Jakoba Missia v ljubljanski stoljni cerkvi o priliki I. slovenskega katoliškega shoda dne 31 avgusta 1892.

Predragi v Gospodu! Slišali ste te dni že marsikaj o katoliški zavesti. In vendar hočem govoriti o njej danes še tudi jaz.

Da se sploh more reči, ta ali oni ima zavest o tej ali oni reči, treba mu je živega prepričanja o njej, goreče vneme za-njo, velikodušne pripravljenosti, delati in žertvovati se za-njo.

Tega treba tudi za katoliško zavest

Zavedno-katolišk mož mora s ponosnim prepričanjem čutiti se katoličana: mora z največjo vnemo in zato pred vsem čuti nad tem svojim imenom — ker odločilnim za večnost: mora, ako treba, tudi kaj preterpeti zanj, ne pa se ga sramovati, ne ga skrivati ali boječe stiskati v zakotje.

Zato se katoliški zavesti nikakor ne zado-
stuje samo s kakimi pobožnimi frazami: tudi ne z nekaterimi splošno-verskimi resnicami: ampak cela katoliška vera ji mora biti podlaga, sad pa življenje in ravnanje po načelih katoliške cerkve.

Katoličanstvo vse sloni na resnici, da je Jezus Kristus pravi Bog. To je prva in temeljna resnica katoliške vere, iz katere vse druge zajemajo svojo luč in trdnost, iz katere zajema svoje vodilo in svojo moč tudi katoliška zavest.

A sedaj mi morebiti kdo poreče: O hvala Bogu! Če je pa taka, potem je pa že dobro za nas. Vsi verujemo, da je Jezus Kristus pravi Bog: torej imamo tudi vsi katoliško zavest. „Hvala Bogu,“ rečem tudi jaz, če je res tako. A, zraven

ljudij, ki sploh ne verujejo na Boga in sina njegovega Jezusa Kristusa, se nahaja le predosti tudi takih, katerim ne manjka sicer prepričanja, da je Jezus Kristus pravi Bog; a to prepričanje jim spi nedelavno le samo v umu, njih serc pa njim ne ogreva, in dosti manj še prodere do dejanj. In bojim se, da tacega mertvega, brezvspešnega prepričanja ne manjka tudi med nami.

Zares. Če je Jezus Kristus pravi Bog, so božje tudi vse njegove besede in vsi njegovi nauki. Ne gre torej, iz verskih resnic, katere nam je razodel, izbirati si samo onih, katere nam ugajajo, druge pa prezirati. Ne gre, videti n. pr. v Kristusu Bogu samo „učenika ljubezni“, sodnika vseh živih in mertvih pa, ki bode človeškim delom prisodil ali pekel ali nebesa, pripisovati samo verskemu fanatizmu. — Če je Jezus Kristus pravi Bog, so božje tudi njegove zapovedi in njegovi ukazi. Ne gre torej, razločevati med zapovedmi in zapovedmi, ampak treba izpolnjevati je vse; zato med drugimi tudi tisto, ki se tiče sv. obhajila, in o kateri Jezus Kristus sam pravi: „Ako ne bote jedli mesa Sina človekovega, in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi.“ (Jan. 6, 54.) — Dalje. Če je Jezus Kristus pravi Bog, so božji tudi njegovi vzgledi in njegova dejanja. Ne gre torej, zaničevati zapovedanih postov. Saj se je Jezus Kristus sam postil, in je tako z lastnim vzgledom posvetil post. Istotako ne gre, opuščati službe božje ob zapovedanih dneh, ako nočemo biti nekdanj obsojeni, ker nismo ravnali po dejanju Kristusovem, ki je tudi on redno obiskaval tempelj Jeruzalemski in v sinagogah molil nebeškega Očeta. — Če je Jezus Kristus pravi Bog, so božje tudi vse njegove naredbe in naprave v naše izveličanje, so božji sv. zakramenti, je božja sv. spoved, in ne gre zanemarjati je, kakor malo gre zanemarjati Boga samega.

Tako torej bi se morala kazati katoliška zavest: v doslednosti kerščanskega verovanja in kerščanskega ravnanja. „Bog je, ki govori: Bog, ki zapoveduje: treba torej vbogati ga brez-pogojno, brezmejno“ — tako izpoveda in ravna zavest, ki hoče biti vredna tega imena. A kolikim manjka te doslednosti, kolikim tudi med nami: in kako bi se razun omenjenih dalo naštetih še marsikaterih drugih reči, pri katerih je manjka!

Posebno pa nam dosledne take zavesti manjka gledé sv. cerkve: in smelo se terdi, da smo se kakih sto let sem ravno v tem oziru le preveč odvadili pristnemu katoliškemu mišljenju, da smo se odvadili, izvajati in priznavati posledice, ki se naravno izhajajo iz bistva Kristusove cerkve. Gleda se v sveti cerkvi skoro jedino le človeška njena stran, a božja se prezira; in godi se ji

nekako jednako, kakor se je godilo Sinu Božjemu na križu, ko se je kazal v slabosti človeške svoje nature, mogočnost božjo pa je zakril: psuje se, zametuje se, ali vsaj zasmehuje in zaničuje se.

In vendar — če je Jezus Kristus pravi Bog, je božja tudi vstanovljena od njega sv. cerkev, in se moramo torej deržati tudi nje, ako se hočemo deržati Boga.

Da, predragi v Gospodu! Sv. katoliška cerkev je božja in ni nič drugega, kakor Kristus, ki po njej dušno nadaljuje svoje življenje in svoje delovanje, svoje boje in svoje zmage med nami. Prišel je on jedini Zveličar vsega človeštva na ta svet, a zveličavno to delovanje izvršuje le po svoji cerkvi. Njej se izroči: od njenih naporov stori odvisen vspeh svojih trudov, svojega terpljenja in svoje smerti: v njene roke položi osodo svojega kraljestva nad nami. — Uči nas Kristus; a učí nas po svoji cerkvi sveto vero, brez katere ni mogoče dopasti Bogu. (Hebr. 11, 6.). Posvečuje nas Kristus: a posvečuje nas po zakramentih sv. cerkve, in tako nam deli življenje milosti, brez katerega ni vhoda v nebesa. Vodi nas Kristus; a vodi nas po tistih, katere je poslan od njega „sveti Duh škofo postavil, vladati cerkev božjo“ (Dejanje apost. 20, 28), in zaukazati nam, kaj imamo storiti, kaj opuščati, da zagotovimo svoje izveličanje.

Se celo osebno svoje bivanje med nami: v najsvetejšem Zakramentu, nadaljuje Kristus le po svoji cerkvi: po duhovnikih.

In če ima bojev zoper sveto cerkev, komu prav za prav veljajo? Nauki Kristusovi so, katere oznanja sv. cerkev, in razdražijo ljudi: svetost Kristusova in njegove zapovedi so, katere povdarja sv. cerkev, in ki razburjajo ljudi, ker njim očitajo njihove pregrehe: kraljestvo Kristusovo je, za katero se bojuje sv. cerkev, kateremu pa se nočejo upogniti. Odpovej se, cerkev, danes Kristusu, in jutri si prosta vsega nasprotovanja. Prosta? Ne — tedaj še-le v verigah vseh človeških sil, in sužnja vseh strastij!

A, križana s Kristusom, cerkev tudi zmaguje s Kristusom. Napadana od vsakoverstnih zmot ostane nezmotljiva, ker po njej uči, ki je resnica sama. Pregarjana od vsega, kar se imenuje na zemlji mogočno, vedno zopet vstaja — neporušena, vekovita, neumerljiva, ker ž njo terpi, a ž njo tudi zmaguje nedosežen vsaki sili, Kristus Bog, ki je s svojo smertjo premagal smert.

Tako je katoliška cerkev res živeč med nami Kristus: on Bog in človek, in ona s človeškimi močmi izvršujoča božje oblasti; on jeden, ki je v svoji osebi le jedno človeško naturo združil z božjo, in ona jedina med vsemi, kateri je izročil svoje oblasti in podal svoje moči; on kralj nebes

in zemlje, in ona na zemlji odločujoča večno našo osodo, ker zavezano ali razvezano je tudi v nebesih, kar ona zaveže ali razveže na zemlji.

(Dalje nasl.)

O liberalizmu.

Pogovor na železnici. — Prosto po italijanskem izvirniku priredil J. J.

Pervo poglavje.

(Dalje.)

To rekši vzela je odvetnik iz žepa smodkotoček, (etui) in prižgala sva si vsak svojo „havanko.“

— Sedaj pa le; pogledajva tedaj, če je liberalizem v resnici ona zloba.

— Dokazal sem vam že, da je podlaga v liberalizmu napačna, zlobna. In če podlaga ni nič vredna, tedaj se pač svobodno dvomi, je-li celo poslopje kaj vredno, ali nič ne.

— Dobro.

Če vam tedaj dokažem, da je liberalizem zloba samo na sebi: kaj tedaj porečete?

— Dejal bodem, da je le-to mučno dokazati.

— Ne tako težavno, kakor vi mislite.

— Se bo videlo.

— Poslušajte! Je-li kako dejanje samo na sebi zlobno, ako je njegov predmet zloben, malopriden.

— Gotovo!

— In če ima letó dejanje zel, malopriden namen?

— Toliko slabše.

— In če se dejanje zverši v otežujočih zlih, okoliščinah?

— Tedaj je dejanje zeló, je hudo.

— Čuditi se je. Tedaj...

— O, le bolj polagoma...

— Čemu polagoma?

— Dokazati mi morate najprej, da ima liberalizem vse te hujave, napake.

— Precej. Pervič:

— Predmet liberalizmov je slab, zloba, kajti vse teorije, uki, ki ne priznavajo vere, kot svoje podlage in glavne teorije, so zle, malopridne.

— O, kar se tega tiče...

— Prepričali se bodete sami. Povejte mi odkritoserčno, se vam li zdi prava teorija nauk brezvrstva, brezverska in nemoralna, nenravna vzgoja?

— Ne govorite mi o tem; to so le sofismi, le zvijače, nedostojni za kristijana, da, nedostojni celo za vsacega omikanega človeka.

— Pač da! Toda povejte mi, se vam li zdé svoboda veroizpovedanja in svoboda tiska dragočnosti?

— Gotovo; prostost veroizpovedanja in verska sterpnost so merilo omike v državi... Vi razumete tedaj...

— Priznavam; toda sama na sebi...

— Istotako; naravno, da je to v resnici dobro.

— In vendar jo je cerkev zaverгла; in to vi, kot kristijan...

— Dovolj! Razumeva se. Tedaj nadaljujte!

— Isto pravite tudi o svobodi tiska.

— A, kar se te tiče, treba jo je seveda omejiti! Kajti nezmérno škodo napravljajo v ljudstvu slabe

tiskovine. A, slabi časopisi! vzdihoval je moj človekoljub, rudeč kot rak.

— Sedaj vidite, nadaljeval sem, da brezverska vstava, brezbožna in nemoralna vzgoja, svoboda veroizpovedanja in tiska, svoboda združevanja, so temelj in podloga liberalizma. Priznavate li tedaj, da je temelj in predmet liberalizma zel, zloben?

— Rad priznam! In čuditi se moram, kako sem mogel toliko časa misliti, da sem liberallec, ko vendar nisem priznaval v resnici ni najmanjše trohice liberalnega evangelija.

— Prav imate; in kar se mene tiče, se moram čuditi, da se nahajajo nekateri ljudje, ki hočejo biti katoličani, a se vendar imenujejo liberalce.

— Toda le-ti pravijo: jaz sem po veri katolik, po političnem prepričanju pa liberallec.

— Po domače se le-to glasi tako-le: Kot „individuum“, sam zase, zavračam nauke, ktere je cerkev zaverгла; kot politik pa dopuščam, da bodi poduk brezversk, da država ne poznaj družega božanstva nego sama sebe, tisk bodi svoboden in prosto razširjaj najostudnejše nenravitosti. Ni li to kopica protislovij?

— Gotovo, ker se s tem prizna, da je kaka stvar v istem času dobra in zlobna; a to je samo ob sebi gorostasna nesmisel. Toda ni vselej tako.

— Rad vam priznam in o tem bodeva še imela čas pozneje se pogovoriti. A sedaj se poverniva nazaj k predmetu najinega razgovora.

— No le!

— Dokazal sem že, da je liberalizem zloba sama po sebi. Dokazati moram sedaj, da je tudi njegov smoter zel, da na zlobo meri. Toda v resnici tega niti dokazovati ni treba.

— Meni se to dozdeva težavno.

— Pravo tedaj! Dokazal vam bodem in sicer na prav lahek način.

— Kako to?

— Prav lahko. Smoter, merjenje liberalizmov je boj proti katoličanstvu, proti cerkvi Gospodovi. Smoter liberalizma je tedaj slab, je zloba.

— O, le polagoma! In če vam jaz zanikam, da bi bil smoter liberalizma boj proti kerščanstvu, kaj porečete na to?

— V tem slučaju vam pravim: Odprite oči in pogledjte krog sebe. Vsak gibljelj liberalizma do sedaj ni bil družega nego nov napad na sveto Cerkev.

— Zdi se mi, da pretiravate.

— In vendar je gola resnica. Je-li morebiti v Italiji, na Francoskem in celo na katoliškem Španjskem bila sklenjena v zadnjih petdesetih letih kaka važnejša postava, ki bi ne bila naperjena proti katoliški Cerkvi? Čemu so začeli odpravljati samostane? V imenu svobode! Toda v imenu svobode morali bi bili vsakemu pustiti, da živi in se oblači, kakor njemu drago. V imenu svobode preganjali in mučili so uboge nune po časopisih — ter jih preganjajo še sedaj, dasiravno niso družega zagrešile, nego da živé, kakor njim samim ugaja.

— Prav imate!

— V imenu svobode se omejuje oblast škofov, v imenu svobode oropali so sv. Očeta njegove prostosti z onim vandališkim, z onim brutalnim činom, ki se po pravici zove bogoskrunstvo devetnajstega veka.

— Vi hočete govoriti o posvetni oblasti papeževi. Toda kar se tega tiče, znate da narod italijanski...

— Ne spuščajva se v predolg ragovor o tem in govoriva raji jasno. Osvojitev Rima bila je že dolgo časa cilj in namen liberalcev, to včasih priznavajo liberalci sami, se vé, le bolj po tihem, da bi enkrat za vselej odvzeli papežu vso oblast. In sedanjí sv. Oče izrekel je jasno, da se je to zgodilo v ta namen, da bi se poderlo košato, tisočletno drevo katoličanstva z jednim samim mahljejem. — To so istinita fakta, in resnični dogodki, in proti tem nič ne opravi vsa retorika, vse besedovanje.

— Res je tako.

— Če bi hotel navesti vse dokaze, da je liberalizem res zloba v svojem smotru, nakanjenju, ne prišel bi do konca. Toda, naj navedem samo še en sam dokaz: liberalizem je pervorojeni sin frama-sonstva. Prostopidstvo ga je izkotalo, ga je zibalo in negovalo v prvi mladosti, ga je poslej izgojilo in razširilo, ter ga brani in ščiti še dandanes. Je-li res, ali ne?

— Ne rečem da ne, toda...

— Toda?...

— Toda vi smatrate vse liberalce za zaklete sovražnike katoličanstva, za prave pravcate satane.

— Jaz ne, gotovo ne.

— Vendar...

— Jaz pravim, da je liberalizem po svojem jedru protikatoliška zmota. Toda pojedincev jaz niti ne oproščam niti jih obsojam: to bodejo že opravili z Bogom samim, ki pozna njihova serca in obisti.

— Vedite, jaz poznam svet in poznam tudi mnogo liberalcev, ki so vzorni poštenjaki...

— O, zakaj ne? Oni ne poznajo jedra liberalizma, ali pa so liberalci samo iz kruhoborstva, ker je tudi njihov predstojnik, njihov „šef“ liberalec. In zopet drugi liberalci so samo toliko časa poštenjaki, dokler morajo biti; dokler se jim je česa od vas nadjati, ali pa se vas bojé. In kedar vse to mine, tedaj pa „zdravo“ in „lahko noč!“ Taki liberalci so v resnici značajni, ravnoslednji, logični, da se Bogu smili! Prostomišljaštvo je ubogo beraštvo! Kaj se vam zdí, gospod pravdosrednik?

— V resnici, prisiljen sem, Vam popolnoma pri-terditi.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Zlata sv. maša v romarski cerkvi „Marija Tolažnica“ pri Gradcu. 31. julija 1892. (Konec.) Ne moremo si kaj, da bi ne postavili semkaj zadnjega ginljivega govora gospoda slavljenca, ki se glasi: „Kadar stoji človek z eno nogo v grobu, govori le samo to, kar je potrebno in mu je najbolj na sercu. Tudi jaz stojim že z eno nogo v mertvaški jami. Spominek hočem Vam vsem dati in zapustiti, upam, da ga bodele radovoljno sprejeli.

Danes praznuje sv. Cerkev spomin sv. Ignacija Lojtoljana in ravno danes preteklo je 50 let, odkar je milostljivi Bog mene nevrednega poklical v sveti duhovski stan. Kaj boljšega Vam hočem povedati, kakor da bi tudi Vi Bogu služili, kakor mu je služil sv. Ignacij. Njemu so bile petere Jezusove rane bukve, iz katerih je bral in molil. Tako storite tudi Vi, ljubljeni sobratje, in sicer pri sv. maši pred povzdigo-vanjem. Tudi Vi izročite v rano desne roke Jezusove

sv. Očeta rimskega papeža Leona XIII. On je naslednik sv. Petra in kjer je sv. Peter, pravi sv. Ambrož, tam je prava cerkev. Kako hvaležni moramo biti Bogu za neskončno milost, da smo v pravi cerkvi; kako sveto dolžnost imamo, moliti za sv. Očeta! Molite pri tej rani tudi za vse škofe in duhovnike. Ako rečem škofe, imam v mislih zlasti jednega, ki je tukaj med vami in mi je globoko v serce zapisan. Zato prosim: Spominjajte se pri rani Jezusove desne roke mojega brata, škofa ljubljanskega, ter molite zanj.

Pri rani Jezusove leve roke molite za največjega dobrotnika avstrijskega ljudstva, za našega deželnega očeta, presvitlega cesarja Franca Jožefa, za vse pred-nike in podložne. En stan vam posebno priporočam, to je vojaški stan. Ni zadosti, da se Vi od svojega sina poslovite in za njega molite, ko odhaja k vojakom, ampak moliti morate za vse vojake in sicer pri rani Jezusove leve roke.

V rano Jezusove desne noge sklenite vse redov-nike, dobrotnike in prijatelje.

V rano Jezusove leve noge izročite svoje otroke, služabnike in domače ljudi.

V rano najsvetejšega serca Jezusovega izročite sami sebe, svoje življenje in svojo smert.

Takoj po povzdigovanju pa položite svoje molitve v rano Jezusove desne roke za pokojne papeže, škofe in duhovne. O tej priliki in pri tej rani sem vsakikrat jako žalosten; na misel mi prihajajo besede mojega spovednika: „Nihče ni po smerti tako zapuščen, tako hitro pozabljen, kakor duhovnik. On, ki je tisočerm dušam kazal pot v nebesa in jih — tako upamo — tudi v nebesa pripeljal, za svojo ubogo dušo po smerti ne dobi kratke molitvice: Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!“ Res je sicer, vsak duhoven mora najbolj skrbeti za svoje lastno dušno izveličanje; toda res je tudi: najsvetlejši solnce ima svoje pége, svoje črne pike. Kdo je dovolj čist pred Najčistejšim?

Na dalje izročite v rano Jezusove leve roke vse pokojne oblastnike in vojake. V rano Jezusove desne noge vse pokojne redovnike; v rano Jezusove leve noge svoje rajne sorodnike; v rano najsvetejšega Serca položite duše, ki so vam naj bolj drage in mile; toda sami na sebe ne pozabite, kajti skoro bodo tudi vas med rajne šteli; tudi zopet prosim zase, kajti Jezu-sovo Serce ni tako ozko in tesno, kakor serce člo-veško, ki ima le za malo duš prostora, ampak stoji odprto vsem.“

Ginjeno in klečé je sprejelo vse ljudstvo po teh besedah od g. zlatomašnika sv. blagoslov.

V zakristiji obstopili so hitro slavljenca stari znanci, kateri so se veselili, da ga zopet vidijo čver-stega in zdravega. Med drugimi je g. zlatomašnika neznansko veselilo, ko so zagledali med navzočimi mnogozaslužnega in vsega spoštovanja vrednega g. dr. Jožefa Muršeca, ki so več kakor zlatomašnik, so demantnik, stari 85 let, pa še čili in bistri, polnji mladeniškega duha. Vkljub svoji visoki starosti delajo še zmiraj s peresom, besedo in dejanjem v Gospo-dovem vinogradu. Želeli bi, da bi vsak gosp. duhoven doznal tega učenega in verlega gospoda. Čast in hvala takemu gosp. duhovnu, njegovo plačilo bo obilno pri Bogu. Videli smo dalje pri tej slovesnosti navzoče čč. gg. Antona Gusmiča, kn. šk. svetnika iz Gradca; Jožefa Slaviča, kn. šk. svetnika in župnika pri sv. Ani, blizo Radgone; Jožefa Dreisibnerja, dekana

in knez. škof. svénika iz Vildona; o. Ferdinanda Plattner-ja, provincijala oo. kapucinov iz Lipnice; Janeza Antoliča, župnika pri Materi Božji na Černi gori (Maria Neustift), blizu Ptuja; dr. Jožefa Stary-ja, kanonika in profesorja iz Gradca; dr. Ivana Križaniča, kanonika iz Maribora; Jožefa Frühwirtha, kanonika in škof. kancelarja; Franca barona Oer-a, kn. šk. tajnika, dr. Petra Macher-ja, dr. Ivana Neubauer-ja, profesorja, vsi iz Gradca; o. Ruperta, kapucina z Reke in sorodnika gosp. zlatomašnika, in slednjič tri domače oo. frančiškane. Ne vštévši prevzvišenega g. knezoškofa je bilo vseh skupaj 18 duhovnikov, večinoma belo- in sivolasih, katerim bodi iskrena zahvala za njihov trud in ljubezen. Enako bodi priserčna zahvala prijateljem iz Ljubljane, kateri so ob tej priliki poslali svoja topla voščila k „Mariji Tolažnici“ in ki so našega ljubeznjivega gospoda zlatomašnika silno vzradostila.

Redko je zlato; redka je tudi zlata sv. maša, ker z leta našega g. zlatomašnika so le trije gospodje dosegli to redko srečo in milost božjo.

„Kralju vekov, neumerljivemu, nevidnemu, samemu Bogu bodi čast in slava na vse veke“ (I. Tim. 1, 17.), tako kličemo s preblagim gospodom zlatomašnikom tudi mi, želeč mu še mnogo krepkih in zdravih let v milosti božji.

Rimo-katoliški Slovenec iz Bosne na I. katoliškem shodu v Ljubljani. Velikansk je bil katoliški shod v Ljubljani. Vsi pričujoči slovenski katoliki bili so navdušeni za pravo slovensko in narodno stvar. Ker pa čistega in popolnega veselja na svetu ni, da bi ga kaj ne kalilo, je žalostilo tudi mene, da se ga niso vsi bratje Slovenci brez izjeme vdeležili, temuč da so nekteri še tudi nasprotovali. To je očitno znamenje, da se v Slovencih nahaja tudi že liberalstvo (prostomišljaštvo) med tako imenovanimi „olikanci“ — in še kaj drugega. Nesreča, da že antikristova propaganda, zanesena s tujstva, s svojimi kremplji vmés posega in ljuliko seje, ter se nahajajo krivi preroki, ki verno ljudstvo begajo in Slovencem edinosti in prave sreče ne privoščijo. Naslednji slučaj je med drugimi tega priča.

Šel sem po zveršetku I. slov. kat. shoda k Mariji Pomočnici prosit, da bi mogočna Kraljica nebeška — Božja in naša Mati — pomagala materi Sloveniji rimo-katoliški in njenim otrokom, da bi Ona, naša ljuba Gospá in vedna pomočnica, sprosilá nebeške milosti, pomoči in obilnega sadú sklepom I. slov. kat. shoda. O tej priliki naletel sem zopet na jasno osvedočenje, da se nahaja liberalstvo v Slovencih. Na potu, pri srednji daljave od Ljubljane do Brezja, pri nekem mestu, sem počival. Okolo mene so sedeli možje, mladenči, žene in nekoliko deklet. Vmes je bil tudi neki meščan srednje starosti. Le-ta, bolj „inteligenten“, navodil je govor tudi na I. slov. kat. shod v Ljubljani.

Govoril ti je ta človek kakor župan, lagal in krehal pa kakor cigan. Z ostudnimi psovkami, kakor je duhovne pital, si ne upam bralcev žaliti; povem le bolj pomen, da vedó rojaki, kakošne framasonske hlapce imajo med seboj. Kvasil je ljudem, kako je vse ~~mergolelo~~ duhovnov na slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani, da so bili pa Ljubljančani „kerlci“, ki se po večem niso zmenili „za té plavšarije“, „tiste stare fabele.“ Obrekoval je, da duhovnom ni toliko za vero, temveč „za njihove mavhe in da bi vse v svojih pestéh in oblasti imeli“ — češ, „saj jim nikoli ni dosti,

za vsako cerkveno reč hočejo veliko plačo“ itd. Prišteval jim je popivanje, požrešnost, pa naj geršo pregreho, o čemur ni govoriti, ter pristavil na zadnje: „Potlej jim pa verjemite in na ta shod kaj deržite!“ (Kakor dopisnik po besedi naznanja, je to „beganje vere“ „Religionsstörung“, v tacihi slučajih naj bi pričujoči zapeljivca sodnji izročili, ker vreden je, da bi v ječi premišljeval, da tako rogoviljenje ni samo zoper božje, ampak tudi zoper državne postave velika hudobija. Vr.)

Jaz posežem v besedo, rekoč: Oprostite, ker ste v družbi mnogih govorili in tudi vpričo mene in vam nobeden ni odgovoril, prosim, da sinem jaz nekoliko odgovoriti.

„Slobodno.“

Jaz vas prvo vprašam, ste li bili na I. slov. kat. shodu?

„To pa že ne.“

Toraj ne znate, da večina na tem shodu bila je narodnih vernih mož, neduhovnov, iz raznih stanov iz vse Slovenije, in še iz družih dežel. Pa tudi duhovni so z dušo in s telesom iz naroda našega, toraj so tudi možje, in še možje razumniki; toraj jim dostoji v prvi versti, da idejo v pravične shode in zbore... Ali so Vam ne mara po sili kedaj kaj uzeli? So vas kedaj v zlo pripravili? Kje je narod, da so ga sploh duhovni v nesrečo privlekli?... Vidite, da so ravno duhovni pravi narodnjaki, ker so oni izobesili zastave, in kakove? Narodne, poglavarja sv. Cerkve, in cesarske. Prišli so obilno na I. slovenski kat. shod? Ali niste Vi katoliško kerščeni? Niste več katoliške vere? Ste se li izbrisati dali iz kerstne knjige?... Ako jedó in pijó, Bog jim blagoslovi, vsaj niso ukradli, ne prigo-ljufali; mnogo so preterpeli in se trudili, predno so došli do boljšega živeža ali pijače; Vi, ko bi bili duhoven, Vi bi še drugač jedli in pili! Zatoraj ne zavidajte jim živeža in kake gostije. Znete li, da so tudi duhovni iz mesa in kervi, toraj ljudje, ki utegnejo grešiti; niso zgoli angelji, breztelesni duhovi; tudi oni bojo ostro sodbo pri Bogu imeli, in če so grešili, morajo se pokoriti, če hočejo pomilosteni biti. Ako pa kaj denarjev nabirajo in spravljajo, kam jih pa obernejo? Večina njih pomagajo z njim revnemu človeštvu. Kateri so prvi začeli vstanove iz usmiljenja do bližnjega? Ravno duhovni so vstanovili razne dobrodельne naprave in zavode, in jih še vstanovljajo in podpirajo. Koliko dobrega stori družba sv. Vincencija, duhovni so ji vodniki in tudi dejanski podpiratelji; dajejo tudi obilno, da se vera in omika širi med pagani in divjimi narodi. Mnogo bi še zamogel omeniti in naštet, samo nekaj naj še omenim.

V Ljubljani je duhoven, ki oskerbljuje čez sto ubogim dijakom hrano v ljudski kuhinji. In, kedo so ti dijaki? Dečki in mladenči slovenski, našega naroda, in največ jih je iz ubogih kmetijskih in delavskih družin, veliko iz učiteljskega stanu in iz najnižjega stališča. Tako jim je pomagano do boljšega kruha, v vzvišeneja stališča človeške družbe. Istina je, da oni duhoven zbira milodare za dijaško kuhinjo. Kedo pa podeli največ teh milodarov? Duhovni! Le pogledjte na poslednjo stran vsake številke časopisa „Zgodnje Danice“ in prepričali se bote, da je temu tako; tako pa tudi še za mnoge druge dobre dela. V Zagrebu je pri sv. Martinu dijaško semenišče za siromašne dečke in mladenče, v katerem so z vsem oskerbljevani za šolanje srednjih in višjih šol. In to je vstanova

zagrebških nadbiskopov. Toraj, ako duhovni skupaj spravijo in prihranijo denarja, ga zopet večinoma podelijo za cerkvene stvari in v pomoč revnemu človeštvu. Ko bi pa bili zapravljalci, bi ne mogli nič prihraniti in za tisučerne dobrodelne namene podariti.

Vedite pa, da med dvanajstimi apostoli Kristu sovimi bil je Judež Iskarijot, ta ni denarjev prav in v pravi namen obračal, nego le za sebe jih priderževal in spravljaj, ker je bil lakomnež; je pa tudi nesrečno skončal življenje svoje. Ni se čuditi, ako je med toliko-brojno duhovščino tudi kak Judež; ipak zbog tega niso vsi Judeži, kakor framasoni in liberalci velikrat lažejo, ki iz posameznega slučaja vpijejo, češ: „taki-le so!“ Med apostoli bil je slabi, ipak nekako oholi Peter, slaboverni Tomaž; pa sta se spoznala, skesala, spreobrnila, se pokorila in zopet dobra in sveta apostola postala. Ako je med duhovščino slabih, manj gorečih, ali kakor bodi raz poti, zbog tega ni vsa duhovščina taka. In, kateri so taki, ko se spoznajo in spreobrnejo, bodo še bolji in iskreniji dušni pastirji in bodo potem toliko več dobrega storili. Sploh in v večini rečeno, je duhovščina od Jezusa poslana v blagor narodom za dušo in za telo, za časnost in večnost.

Marsikteri izobražen liberalci je s podporo in milodari duhovnikov se prevlekel po šolah in dospel na boljše stališče, v mastnejše službe; čudovita nehvaležnost, slepota, zalupanost je, tega ne priznati in tako in toliko zoper duhovščino, vero in Cerkev govoriti in počenjati!

Ravno dobrodelna duhovščina ima pravo liberalstvo, kar pošteno dobi in prihrani, zopet ubožnejim deli in pomore, da osebe iz najnižjega in siromaškega stanu pridejo v častne in vzvišene stanove in službe cerkvene, državne in narodne. In tako je dobrodelna duhovščina tudi pravi in poštenu socijalizem.

Ko bi duhovni toliko ne pomagali mladenčemu ubožnega naroda, bi samo sinovi grofovski, plemeni-taški, premožne gospode in bogatincev jedini imeli priliko in vstop v boljše in višje cerkvene in državne službe. Tako pa tudi najnižji na višje dospo.

Pa pravijo: „Ja, mi bi tudi k vsemu temu pomagali, ko bi nam tako denarji skupaj suli, kakor duhovnom. Vradniki, učitelji in trgovci večino ne morejo kaj prida na stran dejati in prihraniti.“ — Toda tudi med vradniki so, osobito neki doktorji, kateri več plačo imajo in jim denarji vse obilnejši dohajajo, kakor duhovnom, katerih nekteri imajo silo slabo plačo; pa tudi več tisučev skupaj spravijo, kakor duhovni. In če jih pa ne, če se jim vse sproti razveje, če jim še primanjkuje, kaj je pa krivo temu?

Vedni koncerti, veselice, plesalni venčeki, vedni slavnostni izleti, razna razkošja; so pa velikrat še hujše rane, ki vjedajo mnogimi družinam premoženje, ki so znane, pa ne kaže tukaj v to reč globokeje segati.

Vsi pričujoči zagnali so glasni smeh, večina mi je priterdila. Mož je umolknil, povsili glavo in kmalo zamišljen odšel. Vprašali so me: „Prosimo, kedo ste pa vi?“ Jaz sem Slovenec rimo-katoliški in to mi je čast in ponos! Hvala Bogu, da sem to, in da sem bil na I. slov. kat. shodu. „Tak je bilo lepo tam?“ Res, lepo je bilo, še bolj pa dobro in prekoristno za slovensko kerščansko-katoliško ljudstvo. In, ako se doseže to, za kar se je tam započelo; blagor mili in ljubi Sloveniji kerščansko-katoliški in njenemu narodu! — „Oh, da nismo tudi mi šli!“ bil

je vzdih. Pa čitajte dobre slovenske katoliške liste o tem, in tudi deržite in delujte tako, kakor pravi kerščansko-katoliški Slovenci in Slovenke. Prav iskreno smo se poslovili in odšel sem dalje k Mariji Pomagaj.

Na vsih krajih, naši krivi bratje, sejejo ljuliko med slovensko katoliško pšenico, ravno tako, kakor tuji liberalci.

Kedo li je prijatelj tvoj?

Slovenski mili narod moj,
Kedo li je prijatelj tvoj?
Premisli dobro in prevdari,
Zaupati preveč nikari;
V kožuho večkrat volk tiči,
Ki zvesti tvoj prijatelj ni.

Slovenski blagi narod moj!
Kedo li je prijatelj tvoj?
Mar ta, ki ima sladka usta,
Z jezikom liže, z zobmi hrusta,
Ki med obeta, strup deli?
Prijatelj tvoj gotovo ni.

Slovenski dragi narod moj!
Kedo li je prijatelj tvoj?
Mar ta, ki piše knjige, liste
Kužljive, polske, malo čiste?
Oj ta, moj narod, te strupi,
Prijatelj tvoj gotovo ni.

Slovenski verni narod moj!
Kedo je res prijatelj tvoj?
Mar ta ki vero zaničuje,
Duhovnike z mračnjaki psuje,
Nad božjo službo mu merzi?
Prijatelj tvoj gotovo ni.

Slovenski verli narod moj!
Kedo je res prijatelj tvoj?
Mar ta, ki reveža pozabi,
Krivično si posestva grabi,
Nemilo bližnjega pesti,
Prijatelj tvoj gotovo ni.

Slovenski krepki narod moj!
Kedo je li prijatelj tvoj?
Mar ta, ki daje slabe zglede,
Nesramne govori besede,
Preklinja, se gerdo roti?
Prijatelj tvoj gotovo ni.

Slovenski bistri narod moj!
Kedo je li prijatelj tvoj?
Mar ta, ki za-te se ne zmeni,
V volitvah glas tvoj samo ceni —
Takrat „z gospodom“ te časti,
O beži! — ta prijatelj ni!

Slovenski čversti narod moj!
Kdo je res prijatelj tvoj?
Mar ta, ki ni za versko šolo,
A narodnost pa moli gólo?
Lisjakove je ta vesti, —
Prijatelj zvest gotovo ni.

Kedo, o ljubi narod moj!
V resnici je prijatelj tvoj?
On, ki je verni mož, resničen,
Za blagor pravi vnét, pravičen,
In zmiraj zvest slovenski sin,
Ki ni naprodaj za cekin —

Krog tacih mož, o narod moj!
Se zbiraj rad, ponos so tvoj.
Le ti prijatelji so tvoji,
V nobenem ne pusté te boji, —
Naj hrib se maja, pada hrast,
Branili bodo tvojo čast!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Dunaj. Če je državi do tega, da so šole verske, da je odgoja verska?... Na Dunaju se je te dni pričela pravda o pošastnem sleparstvu, in mnogih goljufijah naj višjih vradnikov pri finanštvu v Černovici, pri čemur je država menda milijone škode terpela. Zraven glavnih obdolžencev sedi na zatožni klopi versta rumunskih ali galicijskih judov. Več zatoženih je že zarad družih reči obsojenih, ali pa so se poskrili. — Pomisliti je, da med takimi goljufi je tista „inteligenca“, ktera hoče iz kože skočiti, kadar se na to tišči, da šole morajo biti verske.

Italija. Zavoljo slavnosti papeževe škofovske petdesetletnice bode odšlo prihodnje leto iz Združenih držav severo-amerikanskih do 700 katoliških romarjev v Rim. Njim se pridruži več škofov, nadškofov in vernikov iz družih držav severne in južne Amerike.

V Hamburgu so se nadjali, da bo morivka jenjala, ko se vreme spremeni; toda z grozno doslednostjo kosí nadalje nekako po 100 žrtev na dan redoma, kar je očitno znamenje, da je bolezen šiba božja. Osna-bruški škof v priserčnem pastirskem listu pravi: Obiskovanja, kakor sedanja kužna kolera, so od Boga poslana.

Zedinjene države. Vradno poročilo kaže, da se je v mescu juliju tje kaj priselilo 49.186 ljudi; lani pa jih je tega mesca prišlo le 46.021. V zadnjih sedem mescih je došlo tje 403.147, lani pa v istem času le 371.389 ljudi tje kaj.

Katoliški Indijani. Število katoliških Indijanov v Zedinjenih državah severo-amerikanskih znaša 106.801. Zanje skerbi 68 duhovnov; raztreseni so pa po štirinajstih škofijah.

Katoliški misijoni. Propaganda v Rimu izdala je knjižico o katoliških misijonih. Vseh katoličanov v Združenih državah Severne Amerike je 8.913.610; v Kanadi jih je 2.018.316; na Antilih in v Gujani 336.820; v severni Patagoniji pa 43.500; v azijski Turčiji 132.460; v Perziji 7650; v Arabiji 1500; v Zadnji Indiji 1.080.310; v Prednji Indiji 709.400; po avstralskih otocih 48.990; na Kitajskem 559.551; na Koreji in na Japonskem 59.920 in po afriških misijonih 406.250. Vojaške posadke in pod kako škofijo spada joči katoliki niso vštet. Na avstralski celini je 610.000 katoličanov. Pod sodno oblast patrijarha na vzhodu spada 556.000 katoličanov.

Rio di Janeiro v Braziliji. Umerl je tisti maršal Teodor da Fonseca, ki je bil nedavno po rogovilstvu postal prvi predsednik Zedinjenih držav braziljanskih.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec september (kimovec.)

a) Glavni namen:

Škofovski jubilej Nj. Svetosti Leon XIII.

b) Posebni nameni.

28. **S. Venceslav.** Češka dežela. Katoliška Cerkev na Ruskem. Katoličani na Saksonskem. Neka časna zadeva.

29. **S. Mihael.** Zatertje framonstva. Bojevalci za reč Kristusovo, vero po najbolj nevarnih krajih. Pospeševalci molitvenega apostoljstva.

30. **S. Jeronim.** Učeniki sv. vede Božje. Blagoslov Božji za visoke šole. Vse poslani in ne še uslišane zadeve. V septembru umerli udje, ali pa družniki ki bodo umerli v oktobru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Žena priproča hčer in moža za spreobrnjenje na priprošnje ss. Jož., Ant. in Frančiška Seraf. — Neka deklina v nevarnosti zarad npravnosti in zveličanja. — Več naplunjenih ster. koveev za dar ponižnosti in kerščanskega življenja. — Mož in hčerka — bolna oba — za pomoč priporočena. — Bolnik za voljno poterpjenje in srečno zadnjo uro. — Nevarno bolan duhoven. — Neka sorodovina v hudih vkolisčinah. —

Listek za raznoterosti.

V knez. škof. deškem semenišču (Collegium Aloisianum) v Ljubljani ostanejo še nadalje nastopni bivši gojenci: osmošolci: Ivan Capuder iz Pugleda pri Moravčah in Andrej Širaj iz Metulj pri Blokah; selmošolci: Ivan Košir iz Št. Jošta nad Polhovim Gradcem; Josip Lavrič iz Blagovice; Blaž Rebol iz Terstenika; šestošolci: Luka Arh iz Kamne Gorice; Ivan Debevec iz Postojne; Josip Demšar iz Škofje Loke; Anton Koritnik iz Polhovega Gradca; Jurij Keržišnik iz Bukovega Verha pri Poljanah; Ivan Merhar iz Prigorice pri Dolenji Vasi; Franc Pengov od Sv. Jakoba ob Savi; Ivan Petrič iz Cerkljan; Rihard Sušnik iz Škofje Loke; Josip Tičar iz Terboj; Ferdinand Verbič iz Borovnice; Franc Žemlja iz Sela pri Breznici; Jakob Žust iz Poljan nad Loko; petošolci: Josip Bravhar iz Voklega pri Šenčurju; Evgen Legat iz Zagorja pri Košani; Franc Majdič iz Čmšenika; Jakob Ogrizek iz Matenje Vasi pri Slavini; Maksimiljan Pirnat iz Tustanja pri Moravčah; Ivan Plahutnik iz Ljubljane; Franc Rebol iz Preddvora; Štefan Terškan iz Zgornjega pri Sostrem; Valentin Zabret iz Predoselj; Josip Zupan iz Mlinega pri Bledu; četrtošolci: Ivan Bakovnik iz Hotemaž pri Šenčurju; Franc Brezic iz Horjula; Franc Gaberšek iz Holmca; Ivan Juvan iz Srednjih Gamelnov; Jakob Kalan iz Dobreave pri

Kropi; Mihael Kogovšek iz Dravelj pri Ljubljani; Lavrencij Lah iz Nasovic pri Komendi; Ivan Miklavčič iz Škofje Loke; Jakob Razboršek iz Doberlevega pri Čemšeniku; Franc Sever iz Škofje Loke; Ignacij Zaplotnik iz Letenic pri Goričah. — Na novo pa sosprejeti: petošolca: Peter Janec iz Seničnega pri Teržiču; Josip Očepek iz Št. Lamberta; tretješolci: Franc Avser iz Bohinjske Bele; Anton Cvetek iz Srednje Vasi v Bohinju; Franc Grivec iz Velikega Lipovca pri Ajdovici; Ivan Klemenec iz Rakitnika pri Slavini; Leopold Lenard iz Svibnega; Ivan Prijatelj iz Male Vasi pri Dobropolju; Ivan Prijatelj iz Sodražice; Jakob Voljčec z Verhnike in Matija Volk iz Češnjice pri Ovsišah.

Blaga gospeščina Franciška Blasnik, posestnica in lastnica znane Blasnikove tiskarne, je 21. t. m. zvečer o poli ših po dolgi bolezni v Gospodu zaspala, v svoji hiši na Viču. Pogreb bo 23. sept. ob 5ih popoldne iz hiše na Bregu št. 12. V „Danici“ se ji spodobi prav hvaležen spomin, ker dokler ni preveč opešala, je veliko let pridno delala pri ekspediciji „Zgd. Danice“. Naj bo tudi v prihodnjem življenji njena svetla zvezda, še boljša „Zgodnja Danica“ za vse večne čase! Žalujoči še živi jo priporočajo v blagi spomin molitev.

Umerl je 20. t. m. v Ljubljani g. France Šiška, brat č. g. škofijskega tajnika in kapelana Jož. Šiška, po prejetih ss. zakramentih, bivši dolgo bolan, v 34. letu svoje starosti. Pokopan je bil 21. t. m. Priporočajo ga sorodniki v molitev in blag spomin.

Štefan Pogačnik, vinski trgovec in posestnik ter daleč znani gostilničar za frančiškansko cerkvijo, je umerl 17. t. m. zvečer. Bil je velik dobrotnik ubogih, cerkva in koristnik naprav, pa vseskozi veren katoličan. Bog mu daj večni mir!

Št. Lorenškega č. g. župnika Antona Hočevarja je 18. t. m. na stari cesti na Medvejek mertvud zadrl; našli so ga v nezavednosti ter peljali domú, kjer je bil od g. kaplana v sv. olje djan. Bil ga je že pomladi na desni roki in nogi nekoliko mertvud zadrl in še poslednje dni je tožil, da v desni roki ne čuti take moči, kakor poprej. Kako je zdaj, se ni še zvedilo. Naj bo blagi gospod prav serčno v molitev priporočen.

Življenje in delovanje rajnega gospoda Martina Skubicca, častnega kanonika, dekana in župnika ribniškega itd. Pod tem imenom je ravnokar izšla knjižica, obsegajoča 72 strani. Pisatelj dr. Jožef Lesar je dal namreč ponatisniti mične čertice o rajnem kanoniku Skubiccu, ki so prihajale letos na dan po „Zgd. Danici“ v št. 16—36. Življenjepis je prav zanimiv in podučljiv. Ob enem obsega mnogo čertic za najnovejšo zgodovino ribniške fare. Knjižica se dobiva pri gosp. dekani v Ribnici, in pri g. pisatelju ter v „Kat. Bukvarni v Ljubljani. Cena 30 kr.

Iz Celovške škofije. V. č. g. Štefan Sakelšek, provizor v Šmarjeti nad Velikovcem, gre za provizorja v Sela. — V. č. g. Matej Ražun, mestni kapelan v Pliberku, gre za provizorja v Šmarjeto nad Velikovcem. — Č. g. Fr. Matevžič, kapelan pri Dev. Mariji na Jezernu, je premeščen v Št. Jakob v Rožni dolini.

Prošnja in zahvala. Od več strani se je slišala prošnja, da bi čeversta pridiga prevzvišenega gospoda kneza škofa, ob času slov. kat. shoda, prišla na svetlo.

Neka gospejska družba je še posebej prosila, naj priobči „Danica“ zahvalo do Njih Prevzvišenosti za ta prelepi cerkveni govor. Bodi s tem želja spolnjena, ob enem pa tudi omenjeno, da je doželeno pridigo „Slovenec“ že prinesel celo; „Danica“ pa jo bode zlagoma prinašala, ker je precej dolga.

Od sv. Gregorija. Naš občinski zastop farne občine sv. Gregorija je poslal lepo adresno vdanosti Prevzvišenemu knezoškofu.

Anathema, kaj je to?

V „Katol. Listu“ št. 36 piše neki B.: Vselej me boli, kadar koli berem, ako celo naši bolji pisavci, posnemajoč jude, tolmačijo „anathema“ s prekletstvo, preklet. Tako piše „Vijenac“. S prekletstvom ga je prisilil; — Paskal II je preklel Henrika — preklet je umerl. — Pisavci naj vedó, da Cerkev nikogar ne preklinja, temuč da ona terdovratnega grešnika, ki kerši njene zapovedi, samo izločuje iz svoje občine, izobči ga, da bi se poboljšal, in ta pomen ima greška beseda v sv. katoliški cerkvi. Sej tudi vsaka postavna družba po svojih pravilih izločuje take družbenike iz svojega občestva, kateri iz hudobne volje družbi ravno nasproti počenjajo, ji škodo delajo, a jo skušajo celo zatreti. Ne le prederzno, temveč tudi smešno je, ako pagolin, ki se je morebiti komaj dobro abecede naučil in par framasonskih romanov prebral, usta široko razpne in kriči, češ: papež „proklinja“, cerkev „proklinja“ itd! Bibliški izraz „anathema“ (Rim. 9, 3; 1. Kor. 16, 22) je sicer povzela sv. Cerkev, pa ne s pomenom prekletstva zaverženja, temveč s pomenom ločenja, izločenja. Se vé, liberaluhom je tudi to zoperno; kadar oni papeža, škofa, cerkvene naredbe prav gnjusobno okajfajo in ogerdijo, potem naj bi poglavar sv. Cerkve takemu gerdinu rekel: „Ti si lepa, nedolžna dušica; le pojdi sim v moje očetovsko naročje, sej si zal, dober; — ti božec moj? Pač da, namestnik Kristusov tudi tako govori, pa še le potlej, ako se zgubljeni sin spreoberne, poboljša in svoja psovanja in obrekovanja prekliche in spozná, da je zoper nebo in zemljo hudo grešil. Kdor je grešil, zoper kako versko resnico, dogmo, očitno zoper njo govoril, pisal, ljudi hujskal, n. pr. zoper brezmadežno spočetje Marije D., zoper papeževo nezmotljivost itd.; taki mora svojo zinto preklicati, da boče zopet sprejet v naročje matere sv. Cerkve, od ktere se je ločil.

Dobrotni darovi.

Za opravo obažnih cerkev: Iz Fare pri Kostelu 12 gld. 20 kr. — Iz Sostrega 34 gld. — Iz Logatec 21 gld. 60 kr. — Iz Zagorja ob Savi 19 gld. — S Homca 21 gld. 60 kr. — S Černega verha nad Polhovim Gradcem 9 gld. — Iz Ihana 30 gld. — Z Nevelj 20 gld. — Od sv. Trojice 21 gld. 12 kr. — Z Bučke 21 gld. 50 kr. — Iz Senčurja pri Kranju 31 gld. 60 kr. — Iz Zapog 5 gld. 30 kr. — S Police 26 gld. 60 kr. — Iz Javorja pri Litiji 9 gld. 20 kr. — S Prema 10 gld. — Z Vranje peči 27 gld. — Z Vrem 5 gld. 20 kr. — Iz Planine pri Bukeku 13 gld. 30 kr. — Z Nove Oselice 12 gld. 50 kr. — Z Motnika 17 gld. — Z Brusnic 13 gld. 32 kr. — Iz Vinice 19 gld. 10 kr. — Iz Boštanja 21 gld.

Za dijaško učno: Č. g. stolni vik. A. Kalan 10 gld. — Preč. g. prof. dr. Dolenc 5 gld. — Č. g. žup. J. Azman 1 vel. križavoc. — Fr. Priverč v Dražgošah malo zabele za veliko množico 5 gld. — Č. g. župn. Martin Narobe 30 gld. v zahv. 30letnega službovanja v Zapogah. Prelepa misel in dobrota! Vr.)

Za cerkev sv. Jozefa v Prjedonu: H. L. 30 gld.

(Drugi dar. prih.)